

ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
11000 БЕОГРАД, Булевар деспота Стефана 54а

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАДСКИ ЗАВОД
ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
БЕОГРАД
Бр. 18/26
БЕОГРАД, Бул. деспота Стефана 54а
Телефон: 2078-000, факс: 3227-826

**ПРАВИЛНИК
О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА**

октобар 2015. године

На основу члана 16. Закона о заштити узбуњивача (“Сл. гласник РС” бр. 128/14) и члана 24. став 1. тачка 2 Статута Градског завода за јавно здравље, Београд Управни одбор Градског завода за јавно здравље Београд на седници одржаној - 6 ОСТ 2015 доноси

ПРАВИЛНИК о поступку унутрашњег узбуњивања

I Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређује се узбуњивање, поступак узбуњивања, права узбуњивача, обавезе Градског завода за јавно здравље, Београд (у даљем тексту: Завод), као и друга питања од значаја за узбуњивање и заштиту узбуњивача.

Члан 2.

Поједини изрази коришћени у овом правилнику имају следеће значење:

- “узбуњивање” је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сервису због које је поверио, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;
- “узбуњивач” је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга Завода;
- “послодавац” је Завод;
- “одговорно лице” је лице коме су у Заводу поверени одређени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада, као и лице које у Заводу врши одређене послове;
- “радно ангажовање” је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за послодавца;
- “овлашћени орган” је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом;
- “Штетна радња” је свако чињење или нечињење вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољан положај.

Члан 3.

Забрањено је спречавање узбуњивања.

Члан 4.

Забрањено је предузимање штетне радње.

II Права и обавезе радно ангажованих лица и послодавца

Члан 5.

Узбуњивач је дужан да поступа савесно, у доброј вери када покреће поступак узбуњивања.

Члан 6.

Узбуњивач у Заводу има право на заштиту:

1. Ако изврши узбуњивање код послодавца или јавности на начин прописан законом;
2. Ако открије информацију из члана 2. тачка 1. овог Правилника (у даљем тексту: информација) у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
3. Ако би у тренутку узбуњивања, на основу распооживих података у истинитост информације поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 7.

Право на заштиту као узбуњивач има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња ако је лице које је предузело штетну радњу погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

Члан 8.

Лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације.

Члан 9.

Лице које тражи податке у врзи са информацијом има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 10.

Завод је дужан да се придржава свих својих законских обавеза и обавеза прописаним овим правилником.

Члан 11.

На основу Закона о заштити узбуњивача (У даљем тексту: Закон) директор је дужан:

- да свим радно ангажованим лицима достави писмено обавештење о правима из овог закона;
- да одреди лице овлашћено за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем (у даљем тексту: овлашћено лице);
- да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације;
- да на захтев узбуњивача пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку;
- да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка из алинеје 3. овог члана;
- да у оквиру својих овлашћења, предузме мере ради отклањања утврђених неправилности у вези са информацијом;
- да у оквиру својих овлашћења заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица исте.

Директор не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 12.

Овлашћено лице дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице дужно је да приликом пријема информације обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откријен надлежном органу ако без откривања истог не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, овлашћено лице дужно је да о томе пре откривања идентитета обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштавати лицу на које се указује у информацији ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 13.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

1. достави информацију за коју је знало да није истинита;
2. лице које поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање трази противправну корист.

III Поступак

Члан 14.

Узбуњивање може бити унутрашње, спољашње и узбуњивање јавности.

Унутрашње узбуњивање је откривање информације Заводу.

Спољашње узбуњивање је откривање информације овлашћеном органу.

Узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета, на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности.

Члан 15.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације Заводу.

Ако се узбуњивање односи на лице радно ангажовано у Заводу, узбуњивач ће се обратити Заводу, а ако се узбуњивање односи на Завод, узбуњивач ће се обратити органу који је надлежан да поступа по ствари односно овлашћеном органу.

Члан 16.

Информација којом започиње поступак унутрашњег узбуњивања може се поднети у писаном облику у једном оригиналном примерку препорученом поштом,

обичном поштом или личном предајом архиви Завода у затвореној коверти са назнаком “ За лице задужено за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем (не отварати) ”.

Уколико се пошиљка која садржи информацију којом се започиње поступак унутрашњег узбуњивања поднесе у писаном облику у једном оригиналном примерку препорученом поштом, обичном поштом или личном предајом, исту може отворити само овлашћено лице.

Ако је информација достављена путем електронске поште, овлашћено лице има обавезу да на исти начин потврди пријем информације узбуњивачу.

Информација може бити потписана од стране подносиоца или анонимна.

Члан 17.

Информација садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера.

Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу.

Завод и овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Члан 18.

Уколико овлашћено лице утврди да се два или више поднетих информација којом започиње поступак унутрашњег узбуњивања односи на исти чињенични и правни основ у Заводу, може донете одлуку о здруживању поднетих информација и вођењу јединственог поступка.

Члан 19.

Информација мора бити разумљива и потпуна.

Ако је информација неразумљива и непотпуна, тако да се по њој не може поступати, овлашћено лице ће подносиоцу предлога усмено, ако се то лице затекне код њега, писменим позивом, електронском поштом, саопштити у чему се састоје недостаци и отклонити исте у року од 3 дана.

О усменом саопштењу овлашћено лице ће сачинити белешку.

Члан 20.

Ако узбуњивач у року отклони недостатке, сматра се да је информација од почетка била уредна.

Ако узбуњивач не отклони недостатке у одређеном року, услед чега се не може поступати по информацији, таква информација ће се закључком одбацити.

Члан 21.

Информација нарочито садржи:

- 1.информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сервису због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера.
- 2.име и презиме узбуњивача, уколико информација није предата анонимно.
- 3.писмену сагласност узбуњивача да се његов идентитет открије.

Члан 22.

По пријему информације овлашћено лице започиње са поступком.

О свим радњама предузетим поводом поднете информације, као што су узимање изјава запослених, увид у релевантну документацију и сл. води се записник.

О подацима прикупљеним поводом информације сачињава се белешка.

Члан 23.

Комуникација се мора одвијати на начин да обезбеди чување поверљивих података о заинтересованим лицима и чување документације у складу са прописима којима се уређује област документарне грађе и архиве.

Члан 24.

Овлашћено лице дужно је да провери све наводе садржане у информацији и прибави изјаве и доказе од освих релевантних субјеката који су обухваћени информацијом.

Осим навода садржаних у информацији, овлашћено лице, може уколико процени и самостално истраживати чињенице ако оцени да је то од значаја за исход поступка узбуњивања.

Члан 25.

У обављању послова из свог делокруга, овлашћено лице има приступ свим организационим јединицама Завода, односно запосленима за које се предпоставља да располажу подацима на основу којих се може утврдити основаност поднете информације, односно доказивање чињенице да је одређено понашање имало за последицу:

1. злоупотребу службеног, односно друштвеног положаја или утицаја у Заводу, у циљу стицања личне користи или користи другога;
2. остваривања приватног интереса односно било какве користи или погодности за себе или повезана лица;
3. сукоб интереса;
4. примање поклона (новац, ствар, право и услуга извршена без одговарајуће накнаде и свака друга корист која је дата одговорном лицу или повезаним лицима у вези с вршењем јавне функције).

Све наведено може се односити и на "повезана лица" (супружник или ванбрачни партнер одговорног лица, крвни сродник одговорног лица у првој линији, односно у побочној линији закључно са другим степеном сродства, усвојитељ или усвојеник одговорног лица, као и свако друго правно или физичко лице које се према другим основама може оправдано сматрати интересно повезаним са одговорним лицем).

Члан 26.

У обављању послова из делокруга, овлашћено лице сарађује са државним органима и организацијама, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавним службама и другим правним лицима који располажу са документима и информацијама које су му потребне за обављање послова из његове надлежности.

Члан 27.

Када утврди да је дошло до повреде одредбе закона, односно до кршења људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера, овлашћено лице обавештава директора ради покретања дисциплинског, прекришајног и кривичног поступка, у складу са законом.

Члан 28.

Спољашње узбуњивање је откривање информације овлашћеном органу.

Овлашћени орган одређује се према конкретном случају.

Овлашћени орган дужан је да поступи по достављеној информацији у року од 15 дана.

Члан 29.

Уколико се узбуњивач пре предходног обавештења послодавца или овлашћеног лица, обрати јавности због процене да се ради о случају непосредне опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, од настанка штете великих размера, односно ако постоји непосредна опасност од унуштења доказа, ради се о узбуњивању јавности.

Приликом узбуњивања јавности узбуњивач је дужан да поштује предпоставку невиности окривљеног, право на заштиту података о личности, као и да не угрожава вођење судског поступка.

Члан 30.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података предходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати директору, а ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси органу који је надлежан да поступа по ствари односно овлашћеном органу.

У случају да директор није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на директора, информација се подноси органу који је надлежан да поступа по ствари односно овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужна да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

IV Заштита узбуњивача и накнада штете

Члан 31.

Директор не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1. запошљавање;
2. стицање својства приправника или волонтера;
3. рад ван радног времена;
4. образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
5. напредовање на посулу, оцењивање, стицање или губитак звања;
6. дисциплинске мере и казне;
7. услове рада;
8. престанак радног односа;
9. зараду и друге накнаде из радног односа;
10. учешће у добити послодавца;
11. испалту награде и отпремнине;
12. распоређивање или премештај на друго радно место;
13. непредузимање мера ради заштите због узнемирања од стране других лица;
14. упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 32.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Члан 33.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана од када је штетна радња предузета.

V Прелазне и завршне одредбе

Члан 34.

Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања у Градском заводу за јавно здравље, Београд ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Завода.

Председник Управног одбора

Дон др Владан Живалjeвић

